EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 30.7.2019
COM(2019) 358 final

KOMISSION KERTOMUS

Vuosittainen kertomus merellä tapahtuvan öljyn- ja kaasunporaustoiminnan turvallisuudesta Euroopan unionissa vuonna 2017

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO 2
2. OIKEUSPERUSTA 3
3. MENETELMÄ JA JÄSENVALTIOILTA SAATAVAT TIEDOT 3
4. MERELLÄ TAPAHTUVAN ÖLJYN- JA KAASUNPORAUKSEN SEKTORI EUROOPAN UNIONISSA 4
4.1 Laitteistot ja tuotanto 4
4.2 Merellä tehdyt tarkastukset, tutkinnat, täytäntöönpanotoimet ja niitä koskeva sääntelykehys 8
5. VAARATILANTEITA KOSKEVAT TIEDOT JA MERELLÄ TAPAHTUVAN TOIMINNAN TULOKSET TURVALLISUUDEN ALALLA 10
6. PÄÄTELMÄT 12

1. JOHDANTO

Tämä on toinen kerta, kun Euroopan komissio raportoi merellä tapahtuvan öljyn- ja kaasunporaustoiminnan turvallisuudesta Euroopan unionissa (EU). Ensimmäinen kertomus koski turvallisuutta vuotta 2016, ja se julkaistiin elokuussa 2018.

Tämän kertomuksen oikeusperusta on merellä tapahtuvan öljyn- ja kaasunporaustoiminnan turvallisuudesta ja direktiivin 2004/35/EY muuttamisesta 12 päivänä kesäkuuta 2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/30/EU[1], jäljempänä 'OSD-direktiivi' (Offshore Safety Directive). Tällä säädöksellä pyritään takaamaan merellä tapahtuvassa öljyn- ja kaasunporaustoiminnassa korkea turvallisuuden taso, joka hyödyttää työntekijöitä, ympäristöä, merellä tapahtuvassa poraustoiminnassa käytettäviä lauttoja ja laitteita sekä taloudellista toimintaa, kuten kalastusta ja matkailua. Direktiivin säännöksillä, sellaisina kuin jäsenvaltiot panevat ne täytäntöön, autetaan i) ehkäisemään suuronnettomuuksia, ii) vähentämään vaaratilanteita ja iii) varmistamaan onnettomuuksien ja vaaratilanteiden tehokkaat seurantatoimet niiden vaikutusten lieventämiseksi.

Kuten vuoden 2016 kertomuksessakin, tämän vuosittaisen kertomuksen tarkoitus on i) tarjota tietoja Euroopan unionin laitteistojen lukumäärästä ja tyypistä ja ii) ilmoittaa merellä tapahtuvan öljyn- ja kaasunporaustoiminnan vaaratilanteista ja toiminnan tuloksista turvallisuuden alalla. Tulevina vuosina, kun kertomuksia on laadittu enemmän, vuosikertomusten avulla seurataan turvallisuuden alan tulosten kehittymistä jäsenvaltioiden merellä tapahtuvassa öljyn- ja kaasunporaustoiminnassa.

Tämä kertomus perustuu OSD-direktiivin vaatimusten mukaisesti jäsenvaltioiden vuosittaisiin kertomuksiin ja niiden ilmoittamiin tietoihin. Komissio on saanut tietoja Alankomailta, Bulgarialta, Espanjalta, Irlannilta, Italialta, Kreikalta, Kroatialta, Kyprokselta, Puolalta, Romanialta, Saksalta, Tanskalta ja Yhdistyneeltä kuningaskunnalta. Suurin osa laitteistoista sijaitsee Pohjanmerellä ja Atlantin valtamerellä (378 laitteistoa), kun taas Välimerellä sijaitsee 166 laitteistoa, Mustallamerellä kahdeksan ja Itämerellä kaksi.

Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tarkastivat säännöllisesti vuonna 2017 lainkäyttöalueillaan merellä sijaitsevia laitteistoja. Tiettyjen vaaratilanteiden jälkeen kolme jäsenvaltiota (Yhdistynyt kuningaskunta, Tanska ja Alankomaat) suoritti tutkintoja raportointikauden aikana. Yhdistynyt kuningaskunta suoritti 16 tutkintaa turvallisuutta ja ympäristöä koskevien huolenaiheiden takia ja kaksi tutkintaa suuronnettomuuksien takia. Yksi Yhdistyneen kuningaskunnan onnettomuustutkinnoista oli vielä kesken raportointiajankohtana. Tanska ja Alankomaat suorittivat molemmat yhden tutkinnan suuronnettomuuden takia.

Jäsenvaltioiden toimittamat luvut, erityisesti ilmoitettujen onnettomuuksien lukumäärä ja vakavuusaste suhteessa laitteistojen lukumäärään, osoittavat, että unionin merellä toimivan porausteollisuuten tulokset turvallisuuden alalla olivat hyviä myös vuonna 2017.

[1] EUVL L 178, 28.6.2013, s. 66.

2. OIKEUSPERUSTA

OSD-direktiivin 25 artiklan mukaan komission on julkaistava vuosittainen kertomus merellä tapahtuvan öljyn- ja kaasunporaustoiminnan turvallisuudesta ja ympäristövaikutuksista jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kunkin vuoden kesäkuun 1. päivään mennessä vuosittainen kertomus, jossa on OSD-direktiivin liitteessä IX (3 kohta) määritetyt tiedot.

Jäsenvaltioiden 25 artiklan nojalla toimittamissa vuosittaisissa kertomuksissa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

a) laitteistojen lukumäärä, ikä ja sijainti
b) suoritettujen tarkastusten ja tutkintojen lukumäärä ja tyyppi, mahdollisten täytäntöönpanotoimien tai tuomioiden lisäksi
c) tiedot vaaratilanteista 23 artiklassa vaaditun yhteisen raportointijärjestelmän mukaisesti
d) merkittävät muutokset meriä koskevassa sääntelykehyksessä
e) merellä tapahtuvan öljyn- ja kaasunporaustoiminnan suorituskyky.

Määräaika, johon mennessä jäsenvaltioiden on julkaistava vaaditut tiedot, on raportointikautta seuraavan vuoden kesäkuun 1. päivä (esimerkiksi 1. kesäkuuta 2018 vuoden 2017 osalta).

Jäsenvaltioiden on käytettävä raportoinnissa yhteistä mallia, joka on vahvistettu komission 13 päivänä lokakuuta 2014 antamassa täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 1112/2014. Tässä täytäntöönpanoasetuksessa määritetään yhteiset mallit suuronnettomuusvaarojen indikaattoreita koskevien tietojen jakamiseksi merellä toimivien öljyn- ja kaasunporauslaitteistojen toiminnanharjoittajien ja omistajien kesken. Lisäksi siinä määritetään yhteiset mallit suuronnettomuusvaarojen indikaattoreita koskevien tietojen julkaisemiseksi jäsenvaltioiden toimesta.[2] Komission 25. marraskuuta 2015 antamassa ohjeasiakirjassa[3] annetaan tarkempia lisätietoja täytäntöönpanoasetuksesta ja selitetään, miten raportointimallia käytetään.

3. MENETELMÄ JA JÄSENVALTIOILTA SAATAVAT TIEDOT

OSD-direktiivin liitteen IX (3 kohta) mukaisesti jäsenvaltiot ovat velvollisia toimittamaan selkeästi määritettyjä tietoja vaaratilanteista merialueiden öljy- ja kaasusektorillaan käyttäen täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 1112/2014 vahvistettuja malleja. Toimitettavien tietojen on sisällettävä tietoja EU:ssa merellä toimivista öljyn- ja kaasunporauslaitteistoista, esimerkiksi niiden

[2] EUVL L 302, 22.10.2014, s. 2.
[3] https://euoag.jrc.ec.europa.eu/files/attachments/2015_11_25_implementing_regulation_guidance_document_final.pdf

lukumäärä, tyyppi, sijainti ja ikä. Jäsenvaltioiden kertomuksissa on myös annettava tietoja i) merellä tehtyjen tarkastusten, tutkintojen ja täytäntöönpanotoimien lukumäärästä, ii) vaaratilanteiden lukumäärästä luokkaa kohti sekä iii) loukkaantumisten lukumäärästä.

Yksittäisiä jäsenvaltioita koskevien tietojen lisäksi komissio on arvioinut porausalueiden tuloksia turvallisuuden alalla. Komissio toimi näin myös vuoden 2016 kertomuksen kohdalla. Tässä tarkoituksessa komissio sisällyttää i) Saksan, Tanskan, Ranskan, Yhdistyneen kuningaskunnan, Irlannin ja Alankomaat Pohjanmeren ja Atlantin alueeseen, ii) Espanjan, Kreikan, Kroatian, Kyproksen, Italian ja Maltan Välimeren alueeseen, iii) Bulgarian ja Romanian Mustanmeren alueeseen ja iv) Latvian ja Puolan Itämeren alueeseen.

Vuoden 2017 vuosittaista kertomustaan varten komissio on käyttänyt Alankomaiden, Bulgarian, Espanjan, Irlannin, Italian, Kreikan, Kroatian, Kyproksen, Puolan, Romanian, Saksan, Tanskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan toimittamia tietoja. Muut jäsenvaltiot eivät toimineet merellä tapahtuvan öljyn- ja kaasunporauksen sektorilla tai eivät toimittaneet tämän kertomuksen kannalta merkityksellisiä tietoja.

Yhdistynyttä kuningaskuntaa lukuun ottamatta kaikki merellä tapahtuvaa öljyn- ja kaasunporaustoimintaa harjoittavat jäsenvaltiot toimittivat täysimääräiset tiedot laitteistoistaan. Yhdistynyt kuningaskunta rajasi osat kertomuksestaan laitteistoihin, joista oli tehty riskinarviointiasiakirjojen sääntelyllinen tarkastelu (OSD-direktiivin 42 artiklan 2 kohta). Tämä tarkoittaa, että Yhdistyneeltä kuningaskunnalta saadut tutkintoja, täytäntöönpanotoimia, vaaratilanteita ja merellä tapahtuvan toiminnan tuloksia turvallisuuden alalla koskevat tiedot liittyvät ainoastaan 139 laitteistoon Yhdistyneen kuningaskunnan mannerjalustalla vuonna 2017 toimineiden laitteistojen kokonaismäärän ollessa 188.

4. MERELLÄ TAPAHTUVAN ÖLJYN- JA KAASUNPORAUKSEN SEKTORI EUROOPAN UNIONISSA

4.1 Laitteistot ja tuotanto

Selvä enemmistö EU:n vesillä toimivista merellä olevista laitteistoista[4] sijaitsee Pohjanmerellä, etenkin Yhdistyneen kuningaskunnan ja Alankomaiden talousvyöhykkeillä (noin 34 prosenttia ja 28 prosenttia EU:n vesillä toimivista merellä olevista laitteistoista). Välimerellä Italia on aktiivisin jäsenvaltio (25 prosenttia kaikista laitteistoista EU:n vesillä), ja seuraavana tulee Kroatia. Mustanmeren alueella Romanialla on vakiintunutta merellä toimivaa öljyn- ja kaasunporausteollisuutta, kun taas Bulgaria on käynnistänyt merialueiden hiilivetyjen etsintätoiminnan mutta sillä on erittäin pieni tuotanto. Itämeren jäsenvaltioilta saatujen kertomusten mukaan vain Puolalla on merellä olevia laitteistoja tällä alueella (ks. taulukko 1). EU:n vesillä

[4] Merellä toimivat liikkuvat porausyksiköt eivät kuulu 4.1 kohdassa esitettyyn analyysiin.

ilmoitettiin olleen vuonna 2017 yhteensä 554 tuotantolaitteistoa ja muuta kuin tuotantolaitteistoa. Tämä tarkoittaa noin viiden prosentin laskua (32 laitteistoa vähemmän) verrattuna vuoteen 2016.

Taulukko 1: Kiinteät laitteistot: Laitteiston tyyppi alueittain ja jäsenvaltioittain

Alue/Maa		**Laitteiston tyyppi**					**Muutos vuodesta 2016 yht.**
		FMI	**NUI**	**FNP**	**FPI**	**Yht.**	
Itämeri		1	1	0	0	**2**	**0**
	Puola	1	1	0	0	**2**	**0**
Mustameri		7	1	0	0	**8**	**-1**
	Bulgaria	0	1	0	0	**1**	**0**
	Romania	7	0	0	0	**7**	**-1**
Välimeri		16	147	0	3	**166**	**+1**
	Kreikka	1	1	0	0	**2**	**0**
	Italia	12	126	0	3	**141**	**+1**
	Espanja	1	2	0	0	**3**	**0**
	Kroatia	2	18	0	0	**20**	**0**
Pohjanmeri ja Atlantti		**143**	**212**	**1**	**22**	**378**	**-32**
	Yhdistynyt kuningaskunta	80	86	1	21	**188**	**-37**
	Irlanti	0	1	0	1	**2**	**0**
	Tanska	10	20	0	0	**30**	**+1**
	Alankomaat	51	105	0	0	**156**	**+4**
	Saksa	2	0	0	0	**2**	**0**
Yhteensä		**167**	**361**	**1**	**25**	**554**	**-32**

(*) FMI – kiinteä, miehitetty laitteisto; FNP – kiinteä muu kuin tuotantolaitteisto; FPI – kelluva tuotantolaitteisto; NUI – (yleensä) miehittämätön laitteisto

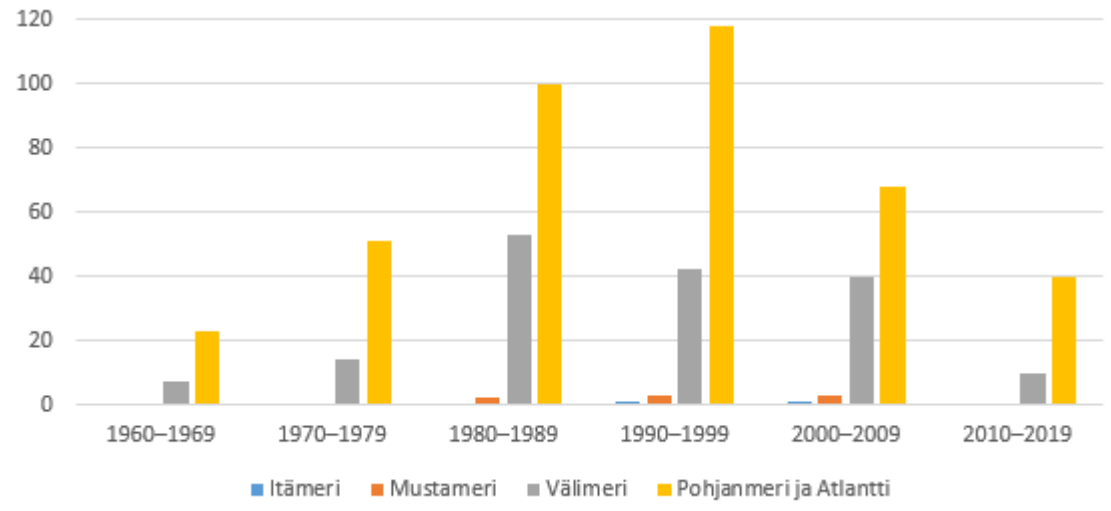
Vuonna 2017 EU:n vesillä ilmoitettiin poistetun käytöstä yhteensä kuusi laitteistoa: viisi Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja yksi Italiassa. Samana vuonna ilmoitettiin kahden uuden kiinteän laitteiston käyttöönotosta: yhden Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja yhden Alankomaissa. Muutokset kelluvien tuotantolaitteistojen kohdalla johtivat ilmoitukseen yhdestä lisälaitteistosta. Muutoksiin ilmoitettujen laitteistojen määrässä vuoteen 2016 verrattuna ovat vaikuttaneet myös muutokset joidenkin jäsenvaltioiden raportointimenetelmissä.

Yli puolet merellä olevista laitteistoista EU:n vesillä otettiin käyttöön vuosina 1980–2000. Vuodesta 2010 lähtien uusien tuotantolaitteistojen kehittäminen on vähentynyt merkittävästi Pohjanmerellä, Atlantin alueella ja Välimerellä (taulukko 2 ja kaavio 1).

Taulukko 2: EU:n vesillä olevien laitteistojen lukumäärä toiminnan aloittamisvuosikymmenen ja alueen mukaan(*)

Toiminnan aloittamisvuosikymmen	ALUE				
	Itämeri	**Mustameri**	**Välimeri**	**Pohjanmeri ja Atlantti**	**Yhteensä**
Tietoja ei käytettävissä				6	**6**
1960–1969	0	0	7	21	**28**
1970–1979	0	0	14	40	**54**
1980–1989	0	2	53	82	**137**
1990–1999	1	3	42	118	**164**
2000–2009	1	3	40	69	**113**
2010–2019	0	0	10	42	**52**
Yhteensä	**2**	**8**	**166**	**378**	**554**

(*) Vuonna 2016 ilmoitettuihin tietoihin verrattuna laitteistojen toiminnanaloittamisvuotta koskevat tiedot olivat täydellisempiä jäsenvaltioiden vuotta 2017 koskevissa kertomuksissa. Siksi näiden kahden raportointivuoden tietojen välillä on tältä osin joitakin eroavuuksia.

Kaavio 1: Uudet kiinteät laitteistot vuosikymmenen ja alueen mukaan

Suurin osa (noin 94 prosenttia) EU:n omasta öljystä ja kaasusta tuotetaan Pohjanmeren ja Atlantin alueella (taulukko 3). Yhdistynyt kuningaskunta on selvästi merkittävin tuottaja, ja seuraavilla sijoilla ovat Alankomaat ja Tanska. Italia ja Kroatia tuottavat aktiivisesti Välimerellä, kun taas Mustallamerellä ainoastaan Romania tuottaa tällä hetkellä merkittävässä määrin öljyä ja kaasua.

Taulukko 3: Öljyn ja kaasun tuotanto merellä EU:ssa öljyekvivalenttikilotonneina (ktoe)

Alue/Maa		**Tuotanto yhteensä vuonna 2017 (ktoe)**	**%:a EU:n kokonaismäärästä**	**Muutos vuodesta 2016 (ktoe)**	**Muutos vuodesta 2016 (%)**
Itämeri		**229,92**	**0,20 %**	**107,01**	**46,5**
	Puola	229,92	0,20 %	107,01	46,5
Mustameri		**1 509,27**	**1,34 %**	**-49,62**	**-3,3**
	Bulgaria	44,08	0,04 %	-17,7	-40,2
	Romania	1 465,19	1,30 %	-31,92	-2,2
Välimeri		**4 692,36**	**4,15 %**	**-770,04**	**-16,4**
	Kroatia	691,20	0,61 %	-176,69	-25,6
	Kreikka	146,16	0,13 %	-34,35	-23,5
	Italia	3 731,00	3,30 %	-486	-13,0
	Espanja	124,00	0,11 %	-73	-58,9
Pohjanmeri ja Atlantti		**106 620,27**	**94,31 %**	**-2 312,18**	**-2,2**
	Tanska	11 393,00	10,08 %	52	0,5
	Saksa	1 070,00	0,95 %	31,91	3,0
	Irlanti	227,40	0,20 %	96,52	42,4
	Alankomaat	12 986,00	11,49 %	-867	-6,7
	Yhdistynyt kuningaskunta	80 943,88	71,60 %	-1 625,6	-2,0
Yhteensä		**113 051,83**	**100,00 %**	**-3 024,82**	**-2,7**

4.2 Merellä tehdyt tarkastukset, tutkinnat, täytäntöönpanotoimet ja niitä koskeva sääntelykehys[5]

Jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ovat tarkastaneet säännöllisesti lainkäyttöalueillaan merellä sijaitsevia laitteistoja. Taulukossa 4 esitetään raportointivuonna merellä tehtyjen tarkastusten lukumäärä. Tarkastusten lukumäärä kasvaa yleensä laitteistojen lukumäärän myötä. Italian ja Saksan toimivaltaiset viranomaiset tekivät kuitenkin suhteellisen suuren määrän tarkastuksia suhteessa laitteistojen lukumäärään, kun määrää verrattiin muihin jäsenvaltioihin.

Tarkastuksista saadut tiedot ovat melko samankaltaisia kuin vuonna 2016 ilmoitetut. Kaiken kaikkiaan vuonna 2017 tehtiin vähemmän tarkastuksia (630) verrattuna vuoteen 2016 (735). Niihin panostettiin kuitenkin enemmän henkilötyöpäiviä (2 083 henkilötyöpäivää vuonna 2017 verrattuna 1 913 henkilötyöpäivään vuonna 2016). Taulukko 4 sisältää kaksi lisäsaraketta, joissa esitetään kunkin jäsenvaltion osalta henkilötyöpäivien määrä tarkastettua laitteistoa kohti ja tarkastettujen laitteistojen suhde laitteistojen kokonaismäärään. Kuten vuonna 2016, Romania ei ilmoittanut tehneensä yhtään tarkastusta vuonna 2017.

Taulukko 4: Merellä vuonna 2017 tehtyjen tarkastusten lukumäärä alueen ja jäsenvaltion mukaan(*)(**)

Alue/Maa		**Tarkas-tukset**	**Laitteistol-la vietetyt henkilö-työpäivät (matkus-tusaika pois luettuna)**	**Tarkastet-tujen lait-teistojen lukumäärä**	**Henkilötyö-päivät tarkastettua laitteistoa kohden**	**Tarkastetut laitteistot prosentti-osuutena laitteistojen kokonais-määrästä**
Itämeri		**2**	**7**	**2**	**3,50**	**67 %**
	Puola	2	7	2	3,50	67 %
Mustameri		**1**	**0**	**1**	**0,00**	**11 %**
	Bulgaria	1	0	1	0,00	100 %
	Romania	0	0	0	0,00	0
Välimeri		**304**	**378**	**96**	**3,94**	**56 %**
	Kroatia	12	2	6	0,33	30 %
	Kypros	2	9	1	9,00	50 %
	Kreikka	0	0	0	–	–

[5] EUVL L 178, 28.6.2013, s. 78.

OSD-direktiivin 8 artiklan 1 kohdan b alakohta toimivaltaisen viranomaisen sääntelytehtävistä: sen valvominen, että toiminnanharjoittajat ja omistajat noudattavat tätä direktiiviä, mukaan lukien tarkastukset, tutkinnat ja täytäntöönpanotoimet.

	Italia	289	366	88	4,16	61 %
	Espanja	1	1	1	1,00	33 %
Pohjanmeri ja Atlantti		**323**	**1 698**	**225**	**7,55**	**56 %**
	Tanska	18	62	15	4,13	41 %
	Saksa	10	10	2	5,00	100 %
	Irlanti	3	32	2	16,00	67 %
	Alankomaat	60	41	49	0,84	30 %
	Yhdistynyt kuningaskunta	232	1 553	157	9,89	80 %
Yhteensä		**630**	**2 083**	**324**	**6,43**	**56 %**

(*) Normalisoiduissa arvoissa otetaan huomioon tietyllä lainkäyttöalueella toiminnassa olevien laitteistojen (kiinteiden ja liikkuvien) kokonaismäärä. Aluetta/kokonaismäärää koskevissa luvuissa otetaan huomioon, että neljän liikkuvan laitteiston todettiin toimineen useammalla kuin yhdellä lainkäyttöalueella (Pohjanmeren alueella) vuonna 2017.

(**) Taulukko sisältää tietoja jäsenvaltioilta, joiden lainkäyttöalueella oli vuonna 2017 vähintään yksi merellä toimiva laitteisto.

OSD-direktiivin 18 artiklassa annetaan jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille tietyt oikeudet ja valtuudet niiden lainkäyttöalueella tapahtuvan toiminnan ja toimivien laitteistojen osalta. Näihin oikeuksiin ja valtuuksiin kuuluu muun muassa oikeus kieltää toiminta ja oikeus kehottaa takaamaan riskinhallinnan yleisten periaatteiden noudattaminen ja takaamaan turvallinen toiminta. Pohjanmeren ja Atlantin alueella sijaitsevat jäsenvaltiot toteuttivat kahdeksan tällaista täytäntöönpanotoimea raportointivuoden 2017 aikana.

Kolme jäsenvaltiota suoritti tutkintoja raportointikauden aikana: Yhdistynyt kuningaskunta, Tanska ja Alankomaat. Yhdistynyt kuningaskunta suoritti 16 tutkintaa turvallisuutta ja ympäristöä koskevien huolenaiheiden takia ja kaksi tutkintaa suuronnettomuuksien takia. Yksi Yhdistyneen kuningaskunnan onnettomuustutkinnoista oli vielä kesken raportointiajankohtana. Tanska suoritti yhden tutkinnan suuronnettomuuden takia, ja Alankomaat suoritti yhden tutkinnan suuronnettomuuden takia. Vuonna 2017 suoritettujen tutkintojen kokonaismäärä (20) on samaa luokkaa kuin vuonna 2016.

Yhdistynyt kuningaskunta toteutti 45 täytäntöönpanotoimea vuonna 2017. Niistä suurin osa oli parannuksia koskevia huomautuksia, jotka liittyivät kertomuksen tässä osassa käsiteltyihin 139 laitteistoon (yhteensä 188 laitteistosta). Alankomaat toteutti kaksi täytäntöönpanotoimea (hallinnollisia sakkoja). Vuonna 2017 toteutettujen täytäntöönpanotoimien kokonaismäärä (47) on siis huomattavasti suurempi kuin vuonna 2016 (10).

5. VAARATILANTEITA KOSKEVAT TIEDOT JA MERELLÄ TAPAHTUVAN TOIMINNAN TULOKSET TURVALLISUUDEN ALALLA

Öljyn- ja kaasunporaustoimintaa merellä harjoittavista jäsenvaltioista Yhdistynyt kuningaskunta, Alankomaat, Tanska, Saksa ja Bulgaria ilmoittivat seuraavista vaaratilanteista (OSD-direktiivin liitteen IX mukaisesti):

– Yhdistyneessä kuningaskunnassa oli vuonna 2017 yhteensä 30 ilmoitettavaa tilannetta, joista kaksi oli suuronnettomuuksia. Yhden suuronnettomuuden tutkinta oli vielä kesken raportointiajankohtana, minkä takia tutkinnan yksityiskohtia ei ole mukana tässä vuotuisessa kertomuksessa. Sen suuronnettomuuden, jonka tutkinta oli päättynyt raportointiajankohtana, tärkeimmät syyt olivat inhimillinen virhe ja toiminnalliset syyt, yhdessä puutteellisten ohjeiden/menettelyjen kanssa. Yhdistyneen kuningaskunnan kertomus kattaa 139 laitteistoa (yhteensä 188:sta).
– Alankomaissa oli 13 ilmoitettavaa tilannetta, joista yksi oli suuronnettomuus. Suuronnettomuuden syitä ei ole ilmoitettu, koska tapauksen tutkinta oli vielä kesken raportointiajankohtana.
- Tanskassa oli 14 ilmoitettavaa tilannetta, mukaan luettuna yksi suuronnettomuus. Suuronnettomuuden syitä ei ole ilmoitettu, koska tapauksen tutkinta oli vielä kesken raportointiajankohtana.
- Bulgariassa oli yksi ilmoitettava tilanne eikä yhtään suuronnettomuutta.
- Saksassa oli yksi ilmoitettava tilanne eikä yhtään suuronnettomuutta.

Suuronnettomuuksiin luetaan myös vaaratilanteet, joihin liittyy merkittävä mahdollisuus kuolonuhreista tai vakavista henkilövahingoista, vaikka ne eivät johtaneetkaan tällaisiin tuloksiin.

Ilmoitettavista tilanteista useimmat (79,7 prosenttia kaikista) kuuluivat tahattomien päästöjen luokkaan, 13,6 prosenttia koski porausreiän hallinnan menetystä (turvasulku-/ohjausventtiilin aktivointi), 1,7 prosenttia turvallisuuden ja ympäristön kannalta keskeisten tekijöiden vikaantumista ja 5,1 prosenttia alusten törmäyksiä. Mikään vaaratilanne ei vaatinut henkilöstön evakuointia.

Taulukko 5: Vaaratilanteet luokittain (OSD-direktiivin liite IX, EU:n taso)

Liitteen IX luokat	**Tilanteiden lukumäärä**	**Tilanteiden osuus luokassa**	**Osuus kaikista tilanteista**	**Tilanteiden lukumäärä (vuonna 2016)**
a) Tahattomat päästöt – Yhteensä	**47**	**100,0 %**	**79,7 %**	**25**
Syttyneen öljyn/kaasun päästöt –	1	2,1 %	1,7 %	0

	Tulipalot				
	Syttyneen öljyn/kaasun päästöt – Räjähdykset	0	0,0 %	0,0 %	0
	Syttymättömän kaasun päästöt	31	66,0 %	52,5 %	13
	Syttymättömän öljyn päästöt	13	27,7 %	22,0 %	7
	Vaarallisten aineiden päästöt	2	4,3 %	3,4 %	5
b)	**Porausreiän hallinnan menetys – Yhteensä**	**8**	**100,0 %**	**13,6 %**	**11**
	Purkaukset	0	0,0 %	0,0 %	0
	Turvasulku-/ohjausventtiilin aktivointi	6	75,0 %	10,2 %	11
	Porausreiän suojausten pettäminen	2	25,0 %	3,4 %	0
c)	**Turvallisuuden ja ympäristön kannalta keskeisen tekijän vikaantuminen**	**1**	**100,0 %**	**1,7 %**	**3**
d)	**Rakenteellisen eheyden heikkeneminen – Yhteensä**	**0**	**–**	**0,0 %**	**2**
	Rakenteellisen eheyden heikkeneminen	0	–	0,0 %	0
	Vakavuuden/kelluvuuden heikkeneminen	0	–	0,0 %	1
	Ankkuroinnin pettäminen	0	–	0,0 %	1
e)	**Alusten törmäykset**	**3**	**100,0 %**	**5,1 %**	**0**
f)	**Helikopterionnettomuudet**	**0**	**–**	**0,0 %**	**0**
g)	**Kuolonuhreja vaatineet onnettomuudet (*)**	**0**	**–**	**0,0 %**	**0**
h)	**Onnettomuudet, joissa on loukkaantunut vakavasti vähintään viisi henkilöä (*)**	**0**	**–**	**0,0 %**	**0**
i)	**Henkilöstön evakuoinnit**	**0**	**–**	**0,0 %**	**1**
j)	**Ympäristöonnettomuudet(**)**	**0**	**–**	**0,0 %**	**0**
YHTEENSÄ		**59**	**100,0 %**	**100,0 %**	**42**

(*) Vain jos ne liittyvät suuronnettomuuteen.

(**) Jäsenvaltioiden kertomusten mukaan suuronnettomuuksia ei voitu pitää ympäristöonnettomuuksina.

Ilmoitettujen tilanteiden kokonaismäärä EU:ssa kasvoi 42:sta vuonna 2016 jopa 59:ään vuonna 2017, mikä johtuu lähinnä tahattomien päästöjen lisääntymisestä. Sen sijaan porausreiän hallinnan menetykseen liittyvien tilanteiden määrä laski 11:stä vuonna 2016 kahdeksaan vuonna 2017, ja turvallisuuden ja ympäristön kannalta keskeisten tekijöiden vikaantumistilanteet vähenivät samalla jaksolla kolmesta yhteen. Rakenteellisen eheyden heikkenemisestä ei ilmoitettu vuonna 2017 kertaakaan, toisin kuin vuonna 2016, jolloin siitä ilmoitettiin kahdesti. Lisäksi henkilöstön evakuoinnista ei ilmoitettu kertaakaan vuonna 2017, kun taas vuonna 2016 tällainen evakuointi toteutettiin kerran.

Alusten törmäyksistä ilmoitettiin kolme kertaa vuoden 2017 osalta (vuonna 2016 niitä ei tapahtunut lainkaan) ja porausreiän suojausten pettämisestä kaksi kertaa (ei yhtään vuonna 2016). Vuonna 2017 yhteensä neljä vaaratilannetta luokiteltiin suuronnettomuuksiksi[6], koska ne olisivat voineet aiheuttaa kuolonuhreja tai vakavia henkilövahinkoja. Toimivaltaiset viranomaiset tutkivat näitä tilanteita edelleen. Vuonna 2016 sen sijaan ilmoitettiin kahdesta suuronnettomuudesta.

6. PÄÄTELMÄT

Sekä laitteistojen lukumäärä että öljyn ja kaasun kokonaistuotannon taso laskivat hieman vuonna 2017 vuoteen 2016 verrattuna (laitteistojen lukumäärä väheni 586:sta 554:ään, ja kokonaistuotanto väheni 2,7 prosenttia). Suoritettujen tarkastusten ja tutkintojen lukumäärä ei muuttunut merkittävästi.

Komissio arvioi EU:n merellä tapahtuvan öljyn- ja kaasunporaustoiminnan turvallisuutta niiden tietojen perusteella, joita jäsenvaltiot ovat toimittaneet raportointia koskevan täytäntöönpanoasetuksen säännösten mukaisesti. Komission arvion tarkkuus riippuu siis jäsenvaltioiden toimittamista tiedoista.

Kuten vuonna 2016, myöskään vuonna 2017 ei ilmoitettu kuolonuhreista. Lisäksi komissio on tyytyväinen vaaratilanteiden vähenemiseen tietyissä luokissa, kuten porausreiän hallinnan menetyksen, turvallisuuden ja ympäristön kannalta keskeisten tekijöiden vikaantumisen ja

[6] EUVL L 178, 28.6.2013, s. 73:
Asetuksen 2 artiklan 1 kohta: ’suuronnettomuudella’ tarkoitetaan laitteiston tai liitetyn infrastruktuurin osalta:
a) vaaratilannetta, johon liittyy räjähdys, tulipalo, porausreiän hallinnan menetys taikka öljyn, kaasun tai vaarallisten aineiden vuotaminen, josta aiheutuu kuolonuhreja tai vakavia henkilövahinkoja taikka joihin liittyy merkittävä mahdollisuus kuolonuhreista tai vakavista henkilövahingoista;
b) vaaratilannetta, joka johtaa laitteiston tai liitetyn infrastruktuurin vakavaan vahingoittumiseen, josta aiheutuu kuolonuhreja tai vakavia henkilövahinkoja taikka johon liittyy merkittävä mahdollisuus kuolonuhreista tai vakavista henkilövahingoista;
c) muuta vaaratilannetta, joka johtaa viiden tai useamman henkilön kuolemaan tai vakavaan loukkaantumiseen, kun nämä henkilöt ovat merellä sijaitsevalla laitteistolla, jolla vaaran lähde esiintyy, tai kun he osallistuvat merellä tapahtuvaan öljyn- tai kaasunporaustoimintaan, joka liittyy laitteistoon tai liitettyyn infrastruktuuriin; tai
d) ympäristöä uhkaavaa merkittävää vaaratilannetta, joka aiheutuu a, b ja c alakohdassa tarkoitetuista vaaratilanteista.
Määriteltäessä sitä, onko vaaratilanne a, b tai d alakohdan mukainen suuronnettomuus, normaalisti miehittämätöntä laitteistoa käsitellään siten kuin se olisi miehitetty.

rakenteellisen eheyden heikkenemisen kohdalla. Se panee merkille suuronnettomuuksien, tahattomien päästöjen, alusten törmäysten ja porausreiän suojausten pettämiseen liittyvien tilanteiden lukumäärän. Edellä esitetyn perusteella voidaan todeta, että unionin avomeriteollisuuden tulokset turvallisuuden alalla olivat hyviä vuonna 2017.